

Пољопривредне
саветодавне и
стручне службе
Републике Србије

The Republic of Serbia
Ministry of Agriculture,
forestry and water management

Република Србија
Министарство пољопривреде,
шумарства и водопривреде

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача за територију Републике Србије без АП Војводине

Модул 1: ПРИМЕНА БИОРЕГУЛАТОРА У ПРОИЗВОДЊИ ВОЋА

PRIMENA BILJNIH REGULATORA RASTA U PROREĐIVANJU PLODOVA JABUKE

Prof. dr Zoran Keserović

**MODUL 16 – PRIMENA BIOREGULATORA U PROIZVODNJI
VOĆA**

3. 12. 2025. GODINE, PROLOM BANJA.

Hemijsko proređivanje cvetova i plodova

- Zajedno sa rezidbom predstavlja pomotehničku meru za kontrolu opterećenosti stabala rodnom
- Zbog ekonomičnosti, ručno proređivanje se retko radi osim korektivno
- Obavljeno na vreme, hemijsko proređivanje omogućava postizanje željene krupnoće i kvaliteta plodova
- Smanjuje pojavu alternativnog rađanja

Preduslovi za hemijsko proredjivanje

- Podizanje monosortnih zasada
- Prelazak sa kratke na dugu rezidbu
- Biološka kontrola rodnosti

PREDNOSTI PODIZANJA MONOSORTNIH ZASADA JABUKE

- Preduslov za Integralnu zaštitu jabuke
- Lakše hemijsko proređivanje plodova, sprečavanje opadanja plodova i dr. pomotehničke mere
- Lakša berba

- U Kompaniji ATOS VINUM u Maloj Remeti smo za pojedine sorte koristili sledeće oprašivače:
  - za Braeburn (Granny Smith ,Prof. Springer, Evereste,Red Santinel i Hillary),
  - za Fuji (Golden delicious , Profesor Springer, Evereste,Red Santinel i Hillary)
  - za Golden delicious (Red Delicious , Profesor Springer, Evereste,Red Santinel i Hillary),
  - za Granny Smith (Zlatni delišes, Profesor Springer, Evereste,Red Santinel i Hillary),
  - za Red Delicious (Granny Smith , Profesor Springer, Evereste,Red Santinel i Hillary),
  - za Red Jonaprins (Granny Smith , Profesor Springer, Evereste,Red Santinel i Hillary)

4. Sadnja po blok-sistemu

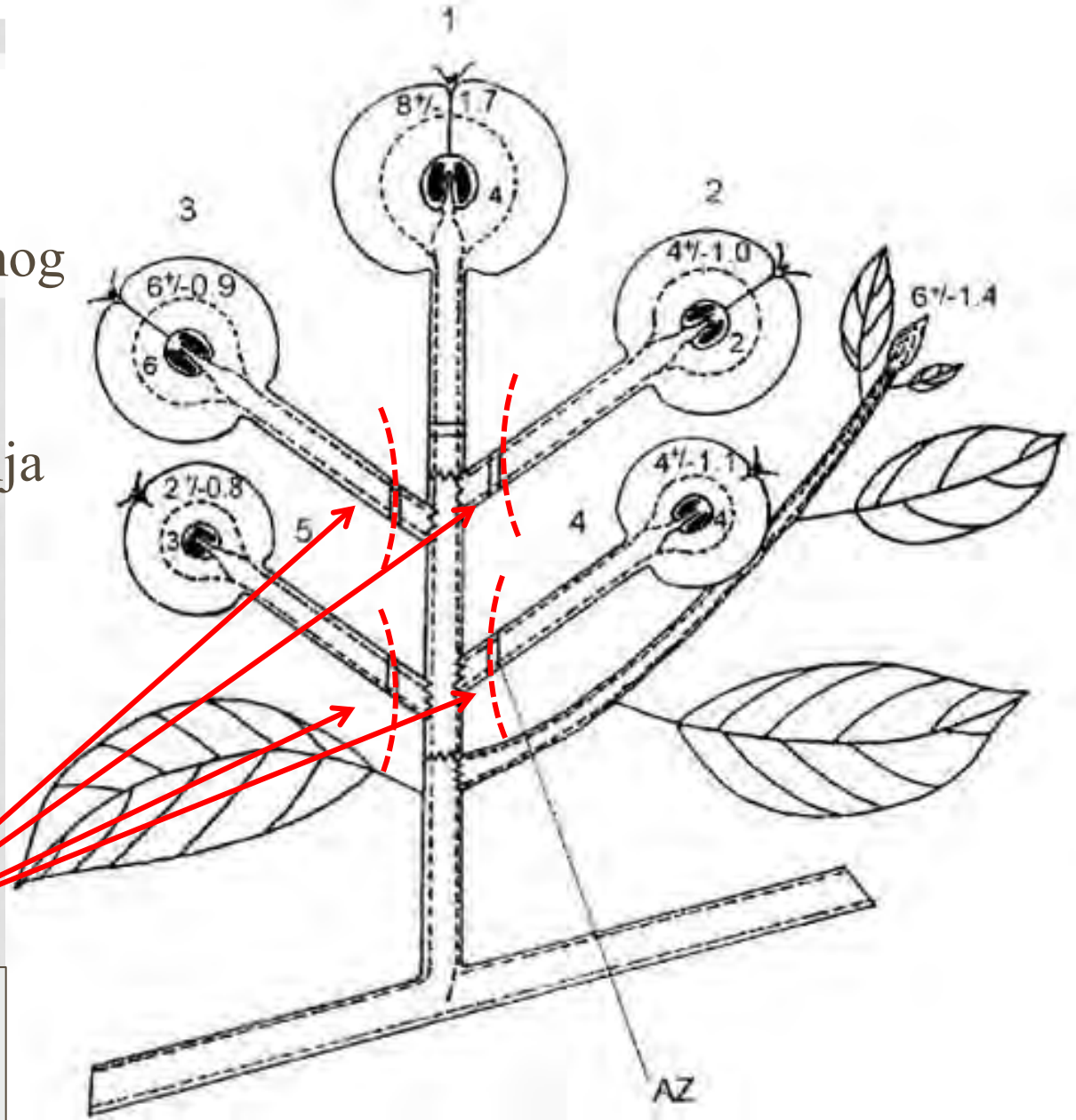
PROREDJIVANJE CVETA I PLODA JABUKE

- 1. Mašinskim putem (proredjivanje cveta)***
- 2. Folijarnim đubrivima***
- 3. Hemijskim putem***
- 4. Ručno proredjivanje ploda***

Cvast kod jabuke sadrži najčešće 5 cvetova koje treba prorediti radi dobijanja visokih i kvalitetnih prinosa!

- Centralni plod je unajrazvijeniji
- Primenom određenog bioregulatora u optimalnom periodu dovodi do odbacivanja bočnih plodova.

Bioregulatori na bazi auksina i citokinina dovode do odbacivanja bočnih plodaova!

Ukoliko se ne izvrši pravilna proreda prinosi u tekućoj godini neće biti odgovarajućeg kvaliteta. Takođe, rodnost za narednu godinu biće umanjena!

Dobro proređeno

Loše proređeno

Proređivanje cvetova i plodova redovna je mera i izvodi se i do 3 puta u toku vegetacije!

- ATS (amonijum tiosulfat), etefon u cvetu

- NAD (naftalen acetamid) precvetavanje do 6 mm prečnik ploda

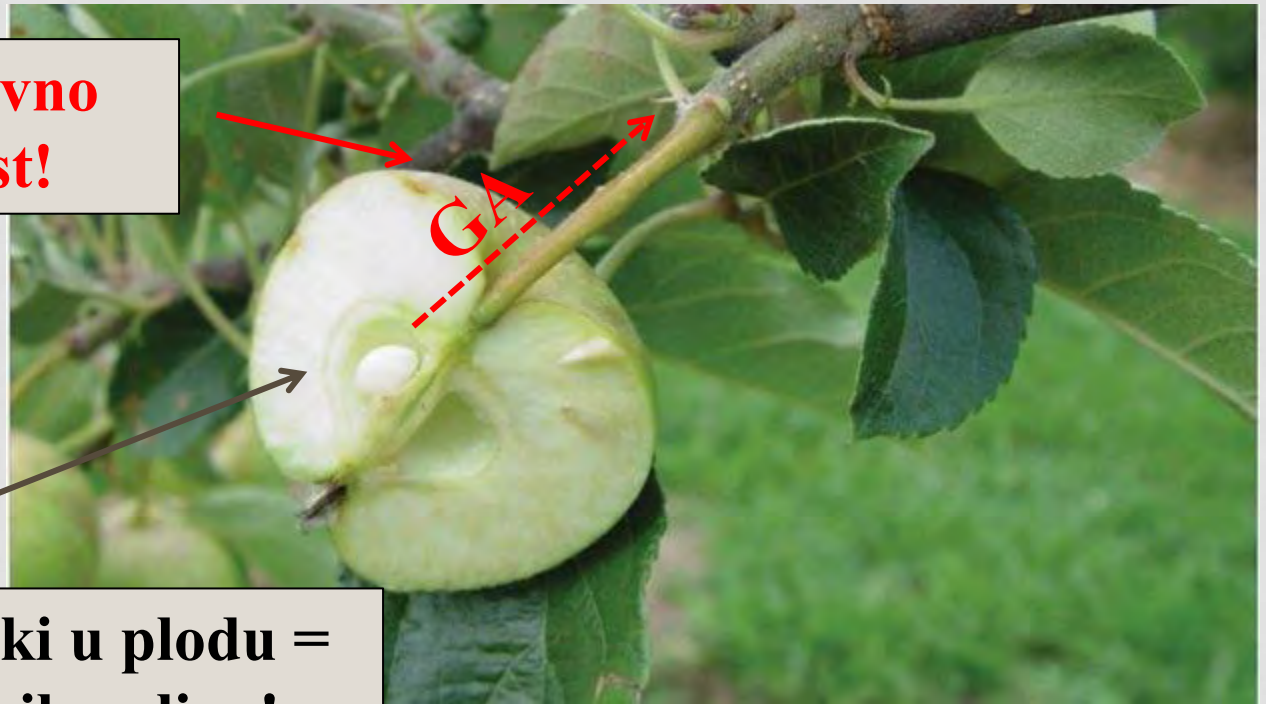
-NAA (α -naftilsirćetna kiselina) 6-12 mm prečnik ploda

- BA (6-benziladenin) 10 – 15 mm

- NAA pospešuje formiranje rodni pupoljaka jabuke, što nije u potpunosti rezultat manjeg broja plodova, već može biti i posledica trenutnog zaustavljanja porasta ili manjeg broja semenki u plodovima.

Giberelini negativno utiču na rodnost!

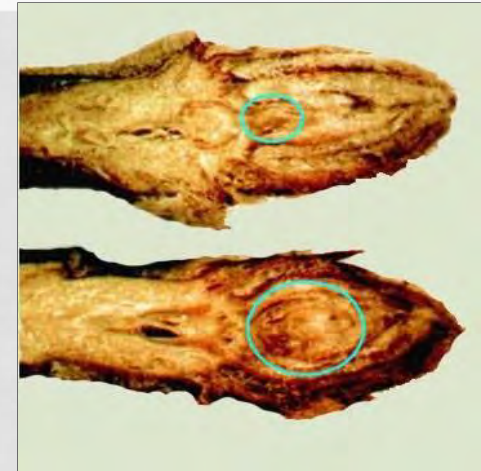

Manji broj semenki u plodu = manja količina giberelina!

**Manji broj semenki u plodu =
manja količina giberelina!**

**Nerodni
pupoljak**

**Rodni
pupoljak**

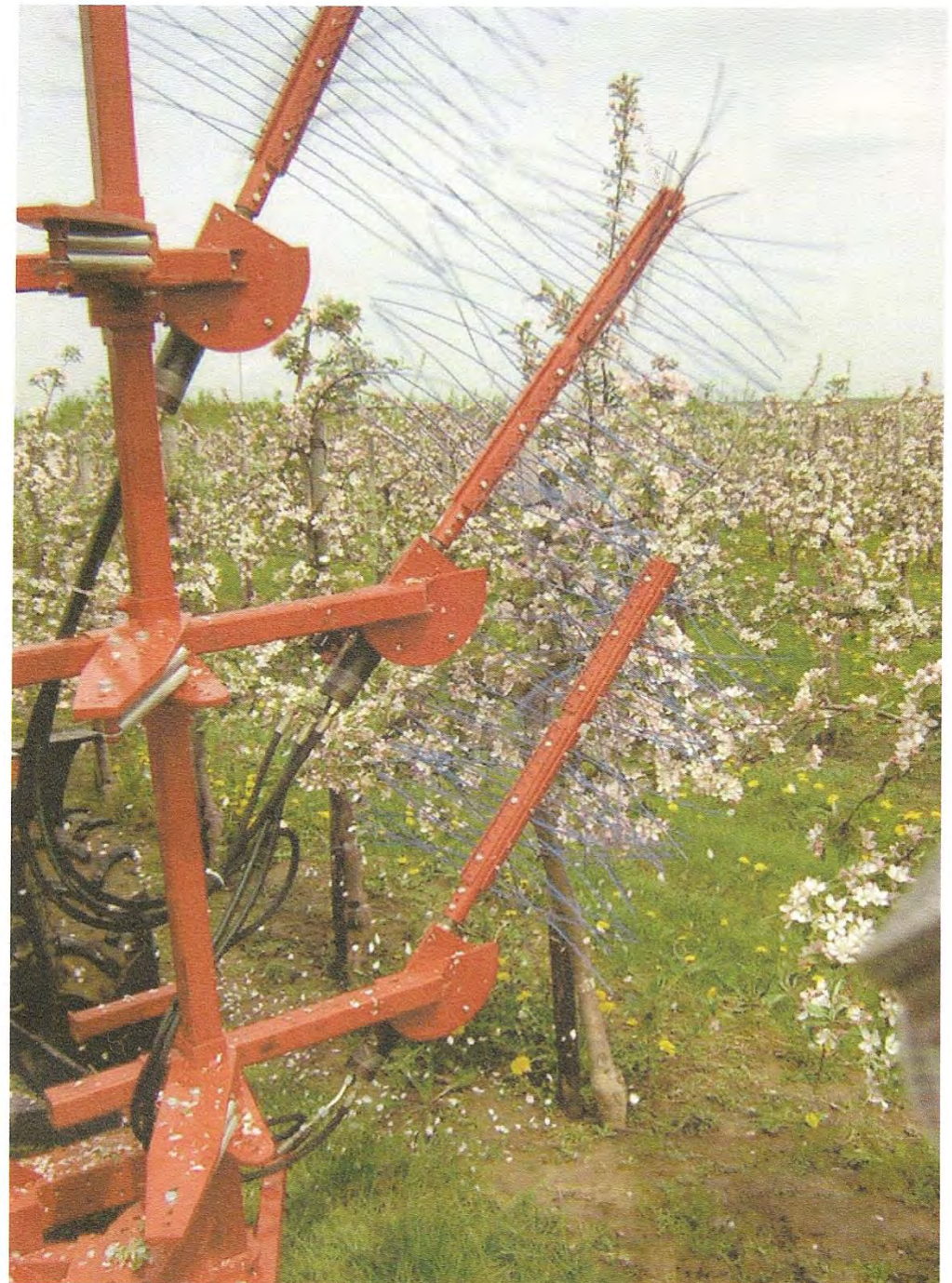
Darwin 2500

Nova mašina za proredjivanje

Institut Bonn

NAJVAŽNIJE O MEHANIČKOM PROREDJIVANJU

1. Najbolje vrijeme primene: Crveni pupoljak/balon do punoga cvetanja
Ako se radi nakon precvetavanja dobija se jako puno deformisanih plodova
2. **Super vreteno (uska krošnja) je najbolje za primenu** darvina
3. Djelovanje je ograničeno na stablima sa **širokom krošnjom**
4. Najbolji način za ukidanje alternativnosti je primena u fazi neotvorenih pupoljaka
5. **Moguće pojedinačno** proredjivanje od stabla do stabla
6. Do sada nije uočeno nepovoljno delovanje na bolesti kore i stabla voćaka
7. **Ne treba ga koristiti u plantažama jakog porasta**

Gubitak prinosa jabuke usled proizvodnje ne kvalitetne jabuke (Keserović, 2010)

Prinos (kg)	Cena (din)	Vrednost din/euro	I klasa (%)	Gubitak
2.430.000	28,0	68.040.000/680.400	40	335.340,00
1.200.000	28,0	33.600.000/336.000	58,40	115.000,00

Cena industrijske jabuke - 5,00 dinara

Uspeh proređivanja zavisi od datuma tretiranja, preparata, načina tretiranja i:

- Agrotehnike
- Bujnosti, starosti i zdravstvenog stanja stabala
- Oprašivanja
- Klimatskih uslova (temp. manja od 15 i veća od 28° C, vetar, niska RH vazduha, jako sunce – nepovoljni faktori)

Cilj je uspostaviti ravnotežu između vegetativnog rasta i rodnosti

Vreme proređivanja određuje se na osnovu praćenja porasta primarnog ploda u gronji !!

SREDSTVA ZA HEMIJSKO PROREDJIVANJE

1. *Ethephon (EtreI)*
2. *NAD (Naphthylacetamid)*
3. *NAA (Alfa- naftil sirćetna kiselina)*
4. *BA (6-Benzyladenin)*

ETEPHON

	<i>Aktivne materije</i>	<i>Doza/ ha</i>
<i>Etel</i>	<i>480 g/l</i>	<i>100 – 300 ml</i>

Faza primene

- 1. Roza pupoljak (Fuji, Gala, Jonagold)*
- 2. Precvetavanje (sa Amidthinom)*
- 3. Plod 20-22 mm (Jonagold)*
- 4. Koristiti samo kod tem. 15-25°C*

Preparati koji se koriste za proređivanje:

NAD (Naftalen
acetamid):

5 – 6 mm

NAA (α - Naftilsirćetna
kiselina)

6 – 12 mm

BA (benziladenin)
Sevin?

10 – 15 mm

Preporučeno vreme tretiranja, CTIFL, 2002

Dana posle F₂ stadijuma	2-7	18-23	23-30	28-35
Centralni plodić (mm)	G	8-11	11-13	13-16
Zlatni delišes	NAD	NAA + Carbaryl	NAA + Carbaryl, Carbaryl	-
Crveni delišes (standardni)	-	NAA + Carbaryl	-	-
Crveni delišes (spur)	-	Carbaryl	Carbaryl	-
Jonagold	NAD	-	NAA	Carbaryl
Ajdared	NAD	-	NAA	Carbaryl
Greni smit	NAD	-	NAA	Carbaryl

Doza zavisi od sorte, a intezitet proređivanja se određuje brojem tretiranja

Prednosti hemijskog proređivanja ogledaju se u sledećem:

- otklanjanje alternativne rodnosti,
- veća prosečna masa ploda,
- veći udeo krupnijih plodova,

- bolja obojenost,
- veći sadržaj šećera, kiselina i vitamina (bolji ukus),
- čvršći plodovi,

- lakše se obavlja zaštita kada plodovi nisu zbijeni i u grupi,
- manja je pojava crvljivosti plodova,
- lakša je berba krupnih plodova,
- manji su troškovi sortiranja,
- **slabije je opadanje plodova pred berbu.**

Pojedinih godina stabla jabuke prerode.

Opadanje plodova
pred berbu izraženije
je kod neproređenih
stabala.

Prednosti hemijskog proređivanja ogledaju se u sledećem:

- otklanjanje alternativne rodnosti,
- veća prosečna masa ploda,
- veći udeo krupnijih plodova,

Potencijalna rodnost jabuke u 2010. godini, Keserović, 2010.

Sorta	Variranje rodnosti-prosek (%)	Vrsta rodne grančice-rodnost (%)			Ukupna rodnost pupoljaka (%)
		naborite	prstaste	vite	
Ajdared	1,8-86,4	60,4	41,4	25,3	42,4
Jonagold	17,5-51,9	43,8	37,9	28,6	36,7
Jonagored	12-67,7	44,1	44	22,7	36,9
Zlatni delišes- klon B	30,9-69,1	51,4	50,3	50	50,6
Zlatni delišes	1,8-75,8	49,8	41,2	20,9	37,3
Greni Smit	1,7-76,6	64,4	52,6	32,1	49,7
Red Chif	24,1-58,6	49,1	23,1	10,5	27,6
Mucu	18,8-82,7	61,6	37,3	8,7	35,9
Prosek	8,2-71,1	53,1	41	24,9	44,1

POTENCIJALNA RODNOST PUPOLJAKA PO SORTAMA, 2008-2010. GODINA

SORTA	G O D I N A		
	2008	2009	2010
Ajdared	37,3	61,4	42,4
Jonagored	45,9	65,7	36,9
Jonagold	34,8	53,3	36,7
Zlatni delišes-klon B	47,0	49,3	37,3
Greni smit	53,4	55,9	49,7
Redčif	54,3	34,5	27,6
P R O S E K	45,45	53,35	38,43

Preparati koji su korišćeni za proređivanje:

- Amonijum tiosulfat
(ATS)
- Kalijum tiosulfat
(KTS)
- **Mogu da se koriste i
u organskoj
proizvodnji?**

PROREDJIVANJE FOLIJARNIM DJUBRIVIMA (ATS)

*Koristi se u punom cvetanju;
suši organe cveta i tako zaustavlja oplodnju*

Zavisno o jačini cvetanja koristi se 2-4 puta

Idealna temperatura primene : 18-22°C

Preporučena količina vode / ha 500 lit.

*Pri primeni list nesme biti mokar. Nakon prskanja 4 sata nesme pasti
kiša (štete na listu)*

*Idealan trenutak za prvu primjenu je kada srednji cvet počne gubiti
latice*

Jako dobar za zasade koji imaju Erviniju

PREPARATI NA BAZI ATS (AMONIUMTHIOSULFAT)

<i>Produkt</i>	<i>gr ATS/kg/lit</i>	<i>Doza/ ha</i>
<i>A.T.S.-KR</i>	<i>980 gr</i>	<i>8-10 kg</i>
<i>Ger-ATS</i>	<i>804 ml.</i>	<i>10-12 lit.</i>
<i>Azos 300</i>	<i>659 ml.</i>	<i>12-15 lit.</i>

Na bazi NAD (Naftalen acetamid):

- Amid Thin (NAD 8,4%)
  - 1.0 g/l
- Diramid (NAD 8%)
  - 0.6 do 1.2 g/l

5 – 6 mm

Na bazi NAA (α - Naftilsirćetna kiselina):

- Dirager (3,3% NAA)
  - Od 0.1 do 0.3 ml/l
- Nokad (4,8 g/l NAA)
  - Od 0.12 do 0.35 ml/l

6 – 12 mm

Na bazi karbarila

– SevinFlow 43 % 1 - naftil metil karbamata!!!!

- 0.8 do 1.5 ml/l
- 1.0 i 1.2 ml/l + ½ doze Diragera

Na bazi BA (benziladenin)

– VBC30001 (1,9% BA)

- 3.0, 5.0 i 7.5 ml/l + ½ doze Diragera

– GERBA 4 LG (4,0% BA)

10 – 15 mm

Sorte

- Zlatni delišes – Klon B, Reinders
- Ajdared
- Crveni delišes – Redčif, Hapke
- Greni Smit
- Elstar
- Jonagored
- Breburn

Proređivanje **cvetova** sorte breburn sa **ATS i KTS** (2009).

Tretman	Br. plodova po gronji	Prosečna masa ploda (g)	Dopunska boja %
ATS1	1.25	237.8	63.0
ATS2	1.18	241.7	69.0
ATS3	1.25	233.6	67.0
KTS1	1.35	227.0	52.5
KTS2	1.38	229.1	51.5
KTS3	1.65	225.4	72.0
Kontrola	2.02	195.2	70.5

Proređivanje sorte zlatni delišes (Klon B)

Preparat/koncentracija	Br. plodića po rodnoj grančici	Masa ploda (g)
2006.		
Nokad 0,23 ml/l + T*	1,7*	199,7* 38%
Nokad 0,35 ml/l + T	1,5*	178,2*
Sevin Flow 0,8 ml/l + T	1,7*	194,7*
Sevin Flow 1,0 ml/l + T	1,8*	187,3*
Sevin Flow 1,2 ml/l + T	1,5*	192,5*
Kontrola	3,0	144,8
2007.		
Diramid 1,2 g/l + T	1,8*	180,3*
Dirager 0,25 ml/l + T	2,2	183,3*
Dirager 0,3 ml/l + T	2,0	179,8*
Sevin Flow 1,2 ml/l + Dirager 0,15 ml/l + T	2,0	210,9*
BA* 7,5 ml/l + Dirager 0,15 ml/l + T	1,7*	215,1* 38,2%
Kontrola	2,3	155,6

**BA 750 ml/hl + Dirager 15 ml/hl
+ 100 ml/hl Trend**

Proređivanje plodova sorte Ajdared 1.

Preparat/koncentracija	Br. plodića po rodnoj grančici	Masa ploda (g)	Dopunska boja %
Stari zasad 2005.			
Diramid 0,6 g/l	1,8*	267,3*	53,8
Diramid 0,7 g/l	1,55*	234,5*	61,3
Nokad 0,12 ml/l + T	1,95*	245,3*	51,0
Nokad 0,125 ml/l + T	1,75*	243,7*	68,2*
Sevin 1,0 ml/l + T	1,8*	297,4* 46,2%	52,0
Sevin 1,5 ml/l + T	1,95*	284,5*	58,0
Kontrola	2,5	203,4	53,3
Mladi zasad 2005.			
Nokad 0,15 ml/l + T	1,45*	268,7* 42,5%	82,0*
Sevin 0,12 ml/l + T	1,5*	255,9*	82,8*
Kontrola	2,1	188,5	53,8

Proređivanje plodova sorte Ajdared 2.

Preparat/koncentracija	Br. plodića po rodnoj grančici	Masa ploda (g)	Dopunska boja (%)
Mladi zasad 2007.			
Dirager 0,1 ml/l + T	1,15	205,5	90,7*
Dirager 0,15 ml/l + T	1,45	212,5*	83,0
Sevin Flow 0,8 ml/l + T	1,35	267,6*	95,0*
Sevin Flow 1,0 ml/l + T	1,8	271,2*	82,7
Sevin Flow 1,0 ml/l + Dirager 0,06 ml/l +	1,2	271,2* 53%	88,3*
BA 5,0 ml/l + Dirager 0,06 ml/l + T	1,6	216,3* 22,1%	86,3
Kontrola	1,35	177,2	80,3

Diramid 120 g

Kontrola

Sa tehnološkog aspekta kao jedan od mnogih, vrlo značajnih problema, ostaje i dalje nedostatak savremenih tehnologija i opreme za **čuvanje plodova jabuke**

Hemijsko proređivanje sorte redčif (2009)

Tretman	Br. plodova po stablu	Prosečna masa ploda (g)	Prinos po stablu (kg)	Dopunska boja %
125 ml Gerba 4 LG /100 l vode	35.2	185.3	6.5	94.5
250 ml Gerba 4 LG /100 l vode	36.8	201.8	7.4	95.5
500 ml Gerba 4 LG /100 l vode	32.5	214.0	7.0	93.8
24 ml Dirager/100 l vode	27.7	219.6	6.1	96.5
30 ml Dirager/100 l vode	22.7	193.4	4.4	96.3
36 ml Dirager/100 l vode	25.3	225.4	5.7	98.0
Kontrola	36.3	183.8	6.7	83.2

Hemijsko proređivanje sorte **breburn** (2009)

Tretman	Br. plodova po stablu	Prosečna masa ploda (g)	Prinos po stablu (kg)	Dopunska boja %
125 ml Gerba 4 LG /100 l vode	18.2	238.0	4.3	52.0
250 ml Gerba 4 LG /100 l vode	10.2	232.4	2.4	54.5
375 ml Gerba 4 LG /100 l vode	8.5	250.3	2.1	52.0
20 ml Dirager/100 l vode	13.0	240.1	3.1	63.5
26 ml Dirager/100 l vode	11.3	237.5	2.7	62.5
32 ml Dirager/100 l vode	9.3	226.0	2.1	69.5
Kontrola	43.8	192.9	8.4	59.0

Proređivanje plodova sorte Greni Smit

Preparat/koncentracija	Br. plodića po rodnoj grančici	Masa ploda (g)
2005.		
Diramid 0,6 g/l	1,2*	228,2*
Diramid 0,9 g/l	1,1*	223,4*
Amithin 1,0 g/l + T	1,3*	236,5* 43,6%
Nokad 0,2 ml/l + T	1,25*	223,5*
SevinFlow 1,2 ml/l + T	1,25*	191,6*
Kontrola	1,73	164,7

Proređivanje plodova sorte Greni Smit

Preparat/koncentracija	Br. plodića po rodnoj grančici	Masa ploda (g)
2007.		
Dirager 0,15 ml/l + T	1,35*	190,4
Nokad 0,2 ml/l + T	1,3*	205,4
SevinFlow 0,8 ml/l + T	2,05	214,0* 10%
SevinFlow 1,0 ml/l + T	1,9	196,9
SevinFlow 1,0 ml/l + Dirager 0,06 ml/l + T	1,45*	223,9* 15,1%
BA 5.0 ml/l + 0,06 ml/l Dirager + T	1,75	173,1*
Kontrola	2,05	194,5

AmidThin 100 g/hl

Diramid 90 g/hl

Kontrola

Proređivanje plodova sorte **Elstar**, 2007.

Preparat	Br. plodića po rodnoj grančici	Masa ploda (g)	Dopunska boja (%)
Diramid 1,0 g/l + T	1,25*	144,0*	66,7*
Nokad 0,2 ml/l + T	1,3*	138,7*	43
Dirager 0,3 ml/l + T	1,45*	184,6* 58,3%	84*
SevinFlow 0,8 ml/l + T	1,95	161,0*	84,7*
Kontrola	2,0	116,6	54,3

Proređivanje plodova sorte Jonagored

Preparat	Br. Plodica po rodnoj grančici	Masa ploda (g)	Dopunska boja (%)
2005.			
Diramid 0,9 g/l	1,3*	266,0	84,2*
Nokad 0,3 ml/l + T	1,35*	244,3	80,3*
Diramid 0,9 g/l, zatim Sevin 1,2 ml/l + T	1,15*	298,0*	19,0%
Kontrola	1,85	250,4	71,1
2007.			
Nokad 0,15 ml/l + T	1,95	242,4*	83*
Dirager 0,15 ml/l + T	2,1	263,4*	25,8%
Dirager 0,25 ml/l + T	1,45*	255,0*	75,0
Dirager 0,3 ml/l + T	1,9	249,1*	66,0
Sevin 1,2 ml/l + Dirager 0,15 ml/l + T	1,8	257,9*	62,3
BA 3,0 ml/l + 0,08 ml/l Dirager + T	1,6	258,0*	23,2%
Kontrola	1,95	209,43	64,7

Diramid 90g

100% DIRMID 90g

Kontrola

KOMBINACIJA NAA I NAFTENSKE KISELINE

- Suština našeg pronalaska sastoji se u tome da se primenom rastvora NAA (finalna koncentracija 5 – 30 mg/L) sa dodatkom naftenskih kiselina (finalna koncentracija 0,5 – 5 mg/L) za proređivanje plodova jabuke kao krajnji rezultat **postiže veća prosečna masa ploda u odnosu tretmane sa NAA bez naftenskih kiselina.**
- **Pri tome je intenzitet proređivanja približno isti ili čak slabiji, što za rezultat ima veći prinos plodova po stablu.**
- **Pri tome plodovi ne menjaju kvalitet u odnosu na proređivanje rastvorom NAA (čvrstina, stepen zrelosti, sadržaj šećera i kiselina).**

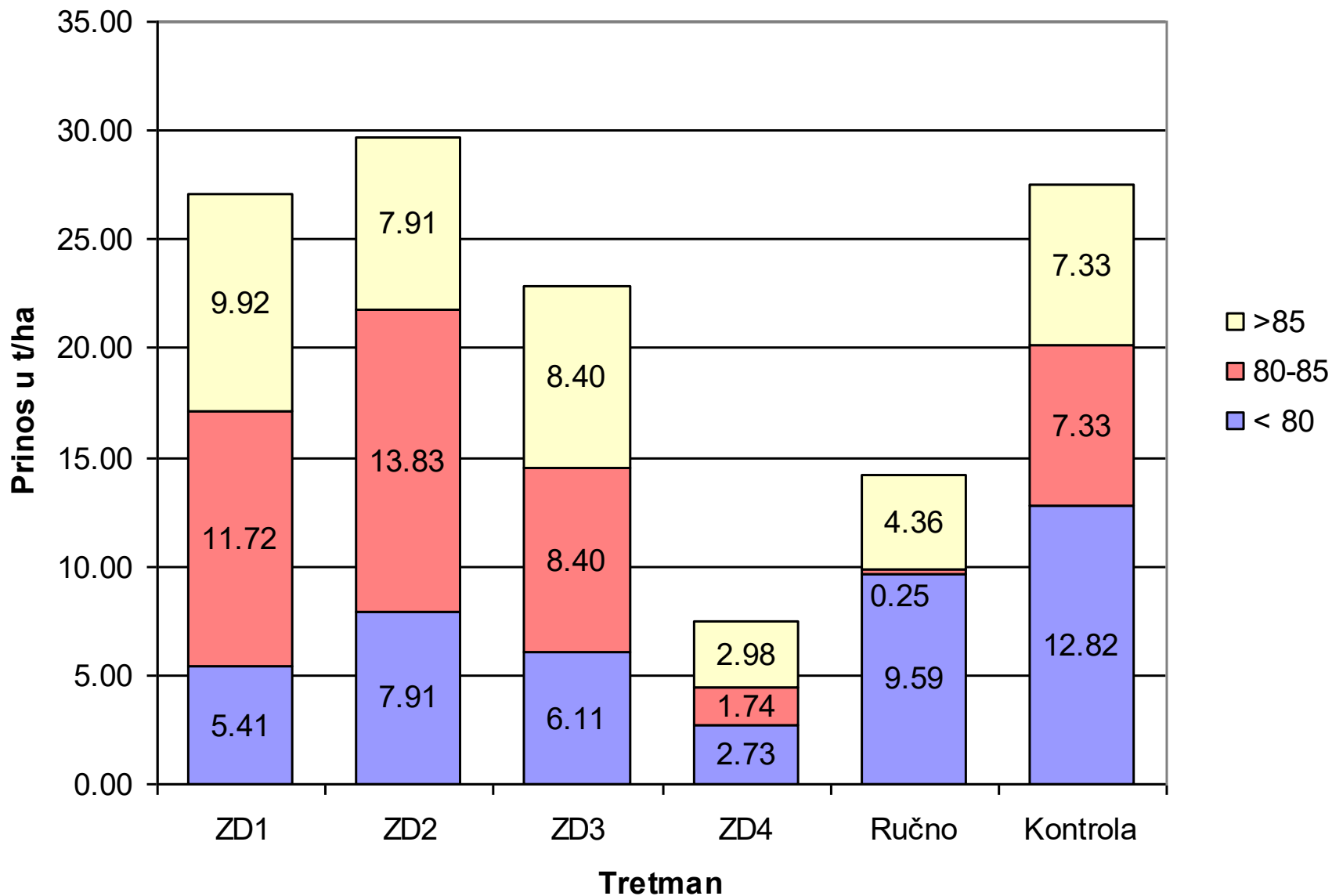
Ekonomski efekti hemijskog proređivanja

- Smanjenje ukupnog prinosa ??
- Bolji porast praćen je manjim brojem plodova po stablu.

Ekonomski efekti hemijskog proređivanja ogledaju se u većem udelu krupnijih plodova koji postižu veću cenu na tržištu

Grafikon 1. Prinos plodova sorte zlatni delišes u t/ha u zavisnosti od primenjenog tretmana hemijskog proređivanja

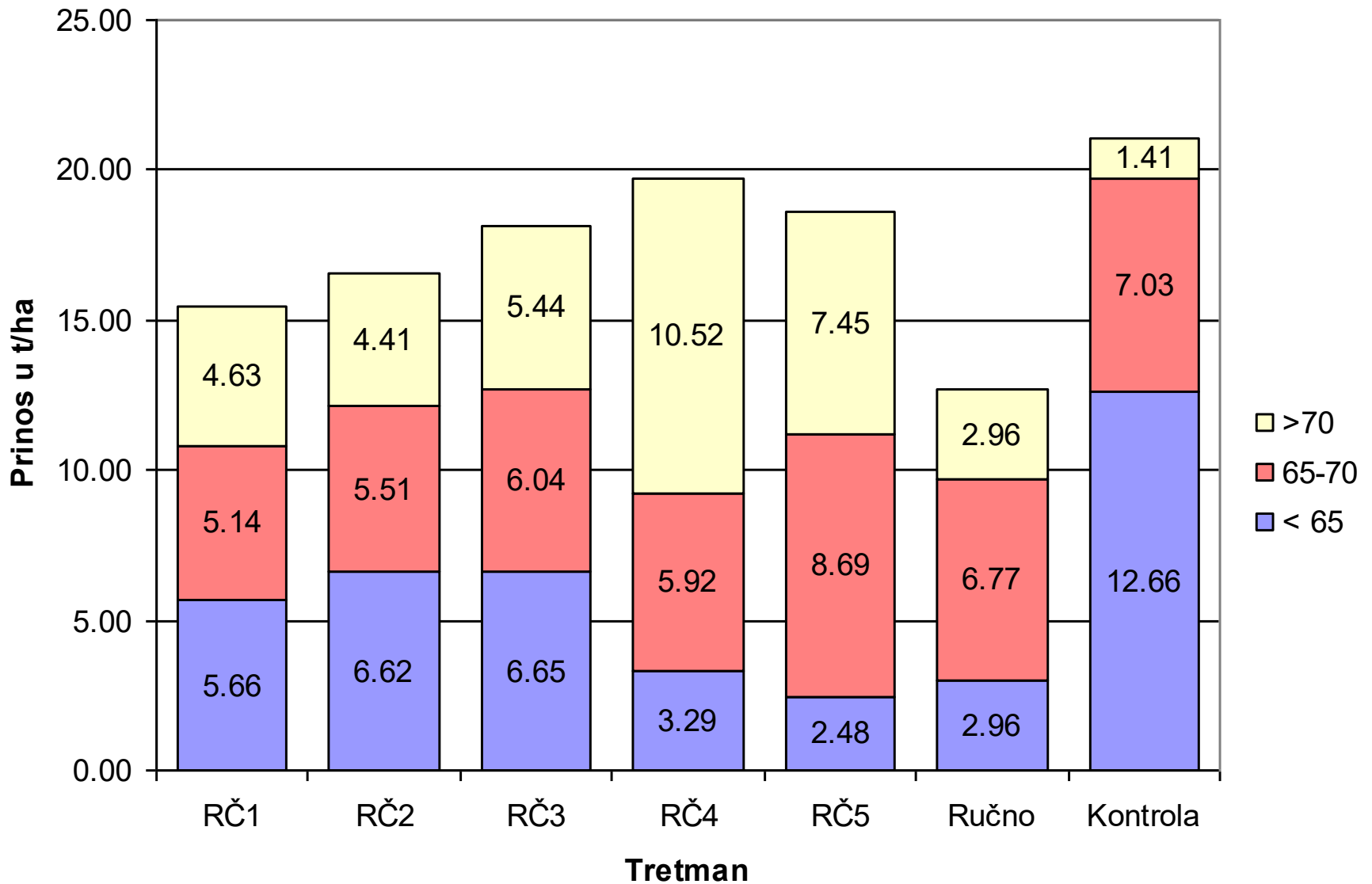

Prihod po ha i povećanje prihoda u % kod ispitivanih tretmana hemijskog proređivanja sorte zlatni delišes.

Tretman	Prihod po ha (€)	Povećanje prihoda u odnosu na kontrolu (%)
ZD1	16.524,6	6,9
ZD2	17.456,0	12,9
ZD3	13.786,0	-10,8
ZD4	4.418,2	-71,4
Ručno	7.680,1	-50,3
Kontrola	15.459,2	

Grafikon 2. Prinos plodova sorte redčif u t/ha u zavisnosti od primenjenog tretmana hemijskog proređivanja

Prihod po ha i povećanje prihoda u % kod ispitivanih tretmana hemijskog proređivanja sorte redčif.

Tretman	Prihod po ha (€)	Povećanje prihoda u odnosu na kontrolu (%)
RČ1	7.938,1	- 17,0
RČ2	8.367,0	- 12,6
RČ3	9.329,0	- 2,5
RČ4	11.267,4	17,7
RČ5	10.398,8	8,7
Ručno	6.640,3	- 30,6
Kontrola	9.569,2	-

**U NAREDNOM PERIODU
TRGOVAČKI LANCI (SUPERMARKETI, IZVOZNE KUĆE)
SVE VIŠE ĆE VODITI RAČUNA O KVALITETU
PLODOVA:**

- **VELIČINI I OBLIKU PLODA**
- **BOJI PLODA**
- **UKUSU**
- **ČVRSTOĆI PLODOVA**
- **PLODOVI BEZ OŠTEĆENJA**
- **(MRLJA, FLEKA, OŠTEĆENJA , RĐASTIH PREVLAKA)**
- **NUTRITIVNOJ VREDNOSTI**
- **SADRŽAJU PESTICIDA, NITRITA, NITRATA I TEŠKIH METALA**

PICER
Food P...

COVERING SYSTEMS

PRODUCT OF SERBIA

Hoću da živim zdravo!

atos jabuka

fruit land

fruit land

fruit land

Zaključak

1. **NAD** (osim kod Crvenog delišesa i Elstara)

Greni Smit, Jonagored, Ajdared

AmidThin, Diramid 0,6 – 0,9 g/l

Zlatni delišes

AmidThin, Diramid 1,0 – 1,2 g/l

NAA ako uslovi nisu odgovarajući

Greni Smit, Jonagored, Crveni delišes !, Ajdared

Dirager 0,15 – 0,25 ml/l
Nokad 0,15 – 0,2 ml/l
(Ajdared 0,15 ml/l)

Zlatni delišes, Elstar

Dirager 0,3 – 0,35 ml/l
Nokad 0,25 – 0,3 ml/l

2. **Benziladenin** kao dopuna ili ručna korekcija*

Greni Smit, Jonagored, Crveni delišes, Ajdared

- 5,0 – 7,5 ml/l

Zlatni delišes

- 7,5 – 12,5 ml/l

*VBC 1,9%BA

Zaključak

KTS – skup preparat,
neisplativ u
proizvodnim uslovima

ATS – veoma
efikasan, posebno za
sorte sa obilnim
cvetanjem i mlada
stabla.

Koncentracije do 2%.
Pri višim
koncentracijama
fitotoksičan

NAA – Dirager

Braeburn - 2,0 – 2,5 ml/l

Redčif – ne primenjivati !!!

BA – Gerba

Braeburn – 1,5 – 2 ml/l

Redčif – 2,5 ml/l

Proređivanje cetova i plodića kruške

- ATS
- KTS
- BILJNI REGULATORI RASTA

PARTENOKARPIJA KOD KRUŠKE

Period	Proizvod	Doza	Primena	Namena
25% otvorenih cvetova	Progerbalin	60-80 ml/hl (ili 30-40 ml/hl u slučaju dva prskanja)	Folijarno	Poboljšava zametanje (Drugi put primeniti 2-3 dana nakon prvog prskanja).
30-40% otvorenih cvetova	Gerlagib LG	80-100 ml/hl (ili 30-50 ml/hl u slučaju dva prskanja)	Folijarno	

Prvi tretman 3.4.2023.
Fenofaza otvoren prvi
cvet (BBCH 60-61)

Drugi tretman 12.4.2023.
Fenofaza 80% otvorenih
cvetova (BBCH 66-67)

**Zameta
nje
plodov
a**

**Ocena zametanja
5.6.2023.**

Berba plodova 28.7.2023.

PREPORUKA ZA PARTENOKARPIJU

KRUŠKE

- Sve ispitivane kombinacije preparata koji su primenjeni na početku i u punom cvetanju, doprinose povećanju zametanja plodova kruške sorte Karmen u odnosu na netretiranu kontrolu
- **FrutaFija 15 mL/100 L + Perlan 25 mL/100 L najefikasnija je kombinacija u povećanju zametanja, daje najkrupnije plodove, ali i nešto veći udeo deformisanih.**
- Kombinacija **Perlan + Perlan** daje jednako zametanje, nešto sitnije plodove u odnosu na kombinaciju Fruta Fija + Perlan, ali takođe veći udeo deformisanih plodova u odnosu na kontrolu.
- Kao alternativa ili dopuna Perlanu u fenofazi 80% cvetanja mogao bi se primeniti **Gran Pera** u datim koncentracijama (50 i 100 ml/L), gde kombinacija **FrutaFija 15 mL/100 L + Gran Pera 100 mL/L** doprinosi boljem zametanju u odnosu na kontrolu, daje krupnije i dobro obojene plodove bez deformiteta.

